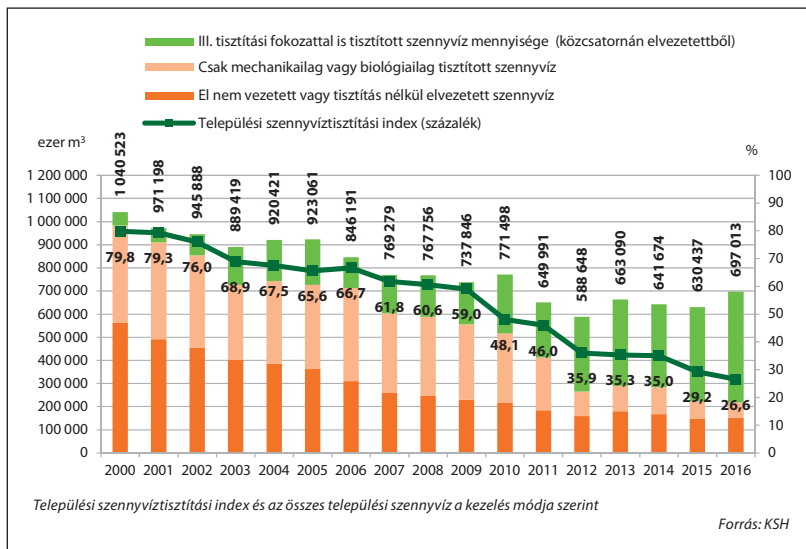
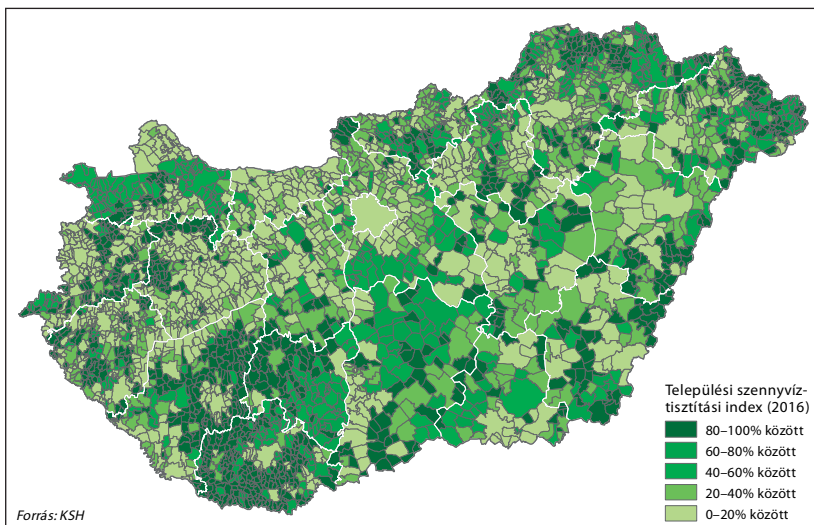

F.4.2. Települési szennyvíztisztítási index

Az emberiség életmódjának egyik legfontosabb velejárója a tiszta víz iránti igény. Az iparosodó társadalmat növekvő vízigény jellemezte, míg mostanra a sokféle technológiai fejlesztésnek köszönhetően a lakosság számára elérhető, korábban magas vízfelhasználású eszközök (például háztartási gépek) vízigénye csökkenő tendenciát mutat. A globális folyamatokat vizsgálva több helyen is a vízigény drasztikus növekedését lehet tapasztalni. Ez előbb-utóbb hazánkban is érzékelhető lesz, az éghajlatváltozás várható hatásainak következményeképp. (Világszerte az öntözés és az ipar a legnagyobb vízfelhasználó, és az éghajlat változásával az öntözési igény nőni fog, veszélyeztetve az ivóvízbázisokat is.)

A fejlett országok egy részében azonban egyelőre a fogyasztás vagy stagnál, vagy lassan csökken. A keletkezett szennyvíz mennyisége több mint 30%-kal csökkent az elmúlt 15 évben hazánkban is. Míg 2000-ben kicsivel 1 milliárd m³ felett volt az évi lakossági szennyvízkibocsátás, 2016-ban 690 millió m³. Az utóbbi időben (2015–2016) azonban a folyamat megfordult, és a szennyvíz mennyisége ismét növekszik. Ez önmagában nem baj, mert ezt ellensúlyozza, hogy a szennyvíztisztítási index a korábbi adatokhoz képest ismét csökkent, azaz nőtt azon települések száma, ahol a szennyvíz kezelt módon jut vissza a környezetbe. Mégis a fenntarthatóságra való törekvés megkívánja, hogy törekedjünk a szennyvíz mennyiségének mérséklésére és a vízfelhasználás terén a takarékosagra.

A másik kedvező folyamat, hogy folyamatos bővülést mutat a III. fokozatú szennyvíztisztítás is, 2015-höz képest is jelentős, 17%-os növekedéssel. Ez utóbbi kezelésnek az a lényege, hogy a mechanikailag és biológiailag tisztított szennyvízben visszamaradó tápanyagok, főként a foszfor és nitrogén ki legyenek vonva, hogy az élővizekbe visszajuttatott víz ne borítsa fel az ottani nitrogén- és foszforarányokat, mert az egyensúly eltűnése eutrofizációhoz és az élővizek ökoszisztémájának felborulásához vezet. Természetes, és a környezetvédelemben már szinte megszokott, hogy ennek nem csak előnyös következményei vannak. Amennyiben ugyanis a III. fokozatú tisztítást vegyi anyagokkal végzik (vas vagy alumínium), feldúsul a főlösszap, amely közvetlenül nem juttatható vissza a természetbe magas alumínium- vagy vastartalma miatt. Ennek ellenére a III. fokozatú tisztítás jelentős térnyerése kedvező folyamat.

A térképen látható, hogy az országban egyenletlenül oszlanak el azok a települések, ahol nincs, vagy kis mennyiségben van szennyvíztisztítás. A víz tisztítása először a nagyobb fogyasztói körrel rendelkező településeken, jellemzően a nagyobb városokban és az idegenforgalom által jobban érintett térségekben terjedt el gyorsan. Az állam egyik fontos feladata, hogy az aprófalvas térségekben segítse a csatornázás és a szennyvízkezelési beruházások megvalósulását, mert az ilyen térségek erre önerőből aligha lesznek képesek. Emellett pedig fontos a lakosság ösztönzése a fogyasztás csökkentésére.

A szennyvízmennyiség ismét növekszik. A csatornázás és szennyvízkezelés terén nagy az aprófalvas térségek lemaradása, de javuló tendencia figyelhető meg.